

Facultade de Filoloxía e Tradución

(*)

Horarios

Horarios

http://webs.uvigo.es/fft/index.php?option=com_rokdownloads&view=folder&Itemid=74

Máster Universitario en Ensino do Español como Lingua Estranxeira ou Segunda Lingua

Materias

Curso 1

Código	Nome	Cuadrimestre	Cr.totais
10407-53235	Enfoques metodolóxicos na aprendizaxe e o ensino de segundas linguas	1c	6
10407-53236	A pragmática e a sociolingüística no ensino de segundas linguas	1c	6
10407-53237	Planificación, xestión e avaliación do proceso de ensino e aprendizaxe de segundas linguas	1c	6
10407-53238	A gramática e o seu ensino en español LE/L2	1c	6
10407-53239	O léxico e o seu ensino en español LE/L2	1c	6
10407-53240	Desenvolvemento de materiais para o ensino de español LE/L2	2c	6
10407-53241	As variedades do español e o seu ensino en español LE/L2	2c	3
10407-53242	As actividades comunicativas da lingua: comprensión, expresión, interacción e mediación	2c	3
10407-53243	A aprendizaxe de español LE/L2 baseado en datos de corpus	2c	3
10407-53244	Ensino do español con fins específicos	2c	3

10407-53245	Contextos de ensino de español LE/L2	2c	3
10407-53246	Enseñanza de lengua española a signantes	2c	3
10407-53247	Prácticas externas	2c	6
10407-53248	Traballo fin de máster	2c	9

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Enfoques metodolóxicos na aprendizaxe e o ensino de segundas linguas				
Materia	Enfoques metodolóxicos na aprendizaxe e o ensino de segundas linguas			
Código	10407-53235			
Titulación	Máster Universitario en Ensino do Español como Lingua Estranxeira ou Segunda Lingua			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Lingua española			
Coordinador/a	Pérez Rodríguez, María Rosa Acuña Ferreira, Antonia Virginia			
Profesorado	Acuña Ferreira, Antonia Virginia Pérez Rodríguez, María Rosa			
Correo-e	virginia@uvigo.es rosa@uvigo.es			
Web	http://https://mele.uvigo.gal/gl			
Descrición xeral	O obxectivo xeral desta materia é que o alumnado coñeza os diferentes enfoques e métodos, así como as técnicas e estratexias, que se empregan e empregáronse ao longo da historia do ensino do español e que ademais sexa capaz de aplicalos a cada contexto e situación.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Código	
B1	Con01: Identificar e diferenciar as orientacións metodolóxicas empregadas na ensino-aprendizaxe de segundas linguas e os factores que interveñen nestes procesos.
C1	H/D01: Comparar e valorar diferentes orientacións metodolóxicas aplicadas á ensino-aprendizaxe de segundas linguas.
C4	H/D04: Utilizar distintas técnicas, recursos e criterios didácticos para organizar e xestionar os procesos de ensino-aprendizaxe de segundas linguas.
C12	H/D12: Manexar e analizar criticamente fontes de documentación científica, bibliográfica ou dixital no ámbito do ensino de español LLE/L2.
C15	H/D15: Expresarse correctamente, tanto de forma oral como escrita.
D1	Comp01: Saber utilizar os coñecementos teórico-prácticos adquiridos sobre ensino-aprendizaxe de segundas linguas no ámbito docente ou noutras contornas profesionais
D5	Comp05: Desenvolver novos métodos de traballo adaptados ao ámbito do ensino de español LLE/L2.

Resultados previstos na materia	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Identificar e diferenciar as orientacións metodolóxicas empregadas no ensino-aprendizaxe de segundas linguas e os factores que interveñen nestes procesos.	B1
Comparar e valorar diferentes orientacións metodolóxicas aplicadas ao ensino-aprendizaxe de segundas linguas.	C1
Utilizar distintas técnicas, recursos e criterios didácticos para organizar e xestionar os procesos de ensino-aprendizaxe de segundas linguas.	C4
Manexar e analizar criticamente fontes de documentación científica, bibliográfica ou dixital no ámbito do ensino de español LLE/L2.	C12
Expresarse correctamente, tanto de forma oral como escrita.	C15
Saber utilizar os coñecementos teórico-prácticos adquiridos sobre ensino-aprendizaxe de segundas linguas no ámbito docente ou noutras contornas profesionais.	D1
Desenvolver novos métodos de traballo adaptados ao ámbito do ensino de español LLE/L2.	D5

Contidos
Tema

Introdución.	Conceptos básicos. Adquisición e aprendizaxe. Hipótese do período crítico. Interlingua. Tratamento do erro. Lingua materna / lingua nativa / L1 e Lingua estranxeira / L2. O modelo de descrición dos métodos de Richards e Rodgers.
Os primeiros métodos.	O método tradicional ou gramática-traducción. O método directo.
Os métodos estruturais.	O método audiolingüístico. O Enfoque Oral e o Ensino Situacional da Lingua. O Método audiovisual.
Os métodos alternativos ou "humanistas".	Resposta Física Total. Vía Silenciosa. A Aprendizaxe Comunitaria da Lingua. Suxestopedia.
Os enfoques comunicativos actuais.	O Ensino Comunicativo da Lingua. O Enfoque Natural. A Aprendizaxe Cooperativa da Lingua. A Instrucción Baseada en Contidos. O Ensino baseado en tarefas. A era postmétodos.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	0	1	1
Seminario	0	11	11
Estudo previo	0	40	40
Cartafol/dossier	0	50	50
Resolución de problemas	0	36	36
Debate	0	10	10
Exame de preguntas obxectivas	0	2	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia.
Seminario	Exposición por parte do profesor/a dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo ou exercicio que o/a estudante teña que desenvolver.
Estudo previo	Busca, lectura e traballo de documentación, previo ás clases ou prácticas de laboratorio, que realiza o alumnado de forma autónoma.
Cartafol/dossier	Recompilación do traballo do/a estudante co obxectivo de amosar os seus esforzos, progresos e logros nunha área. A recompilación debe incluír contidos elixidos polo alumno/a, os criterios de selección e evidencias de autorreflexión.
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno/a debe desenvolver as solucións axeitadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase empregar como complemento da lección maxistral.
Debate	Charla aberta entre un grupo de estudantes o entre os estudantes e a docente. Pode centrarse nun tema dos contidos da materia, na análise dun caso, no resultado dun proxecto, exercicio ou problema desenvolvido previamente nunha sesión maxistral...

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Cartafol/dossier	A docente guiará á alumna ou alumno na preparación do cartafol.
Resolución de problemas	A docente guiará á alumna ou alumno na resolución dos problemas ou situacións de aprendizaxe que se plantexen.
Debate	A docente debatirá co alumnado sobre os temas ou situacións de aprendizaxe que se determinen.
Probos	Descrición
Exame de preguntas obxectivas	A docente guiará á alumna ou alumno na preparación dunha proba de coñecementos con preguntas obxectivas.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Cartafol/dossier	A alumna ou alumno presentará un cartafol que conterá unha selección de traballos ou exercicios, así como unha autoavaliación e reflexión sobre o proceso de aprendizaxe.	50	B1	C1	D1

Exame de preguntas obxectivas	Probas que avalían o coñecemento e que inclúen preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta (verdadeiro/falso, elección múltiple, emparellamento de elementos...). O alumno ou a alumna selecciona unha resposta entre un número limitado de posibilidades.	50	B1	C1 C4
-------------------------------	---	----	----	----------

Outros comentarios sobre a Avaliación

PRIMEIRA EDICIÓN DE ACTAS

Avaliación continua

A avaliación estrutúrase en dúas partes:

1. Cartafol/dossier (50%)
2. Exame (50%)

As docentes acordarán co alumnado a data de presentación do cartafol. O exame terá lugar na data oficial, que será pública antes de comezado o curso.

Avaliación única

O alumnado que opte pola avaliación única deberá superar igualmente as dúas partes da avaliación; entregará o cartafol no mesmo día en que teña lugar o exame.

SEGUNDA EDICIÓN DE ACTAS

Quen non alcancen o aprobado na primeira oportunidade poderán presentarse en xuño ou xullo, na data oficial correspondente, segundo os parámetros da avaliación única.

OBSERVACIÓNS

Na avaliación terase en conta non só a pertinencia e calidade do contido das probas senón tamén a súa corrección e adecuación lingüística.

No caso de que se detecte copia ou plaxio nalgunha proba, esta puntuarase con 0.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Cortés Moreno, Maximiano, **Guía para el profesor de idiomas. Didáctica del español y segundas lenguas**, 978-8480634106, 1ª, Octaedro, 2000

Instituto Cervantes, **CVC. Diccionario de Términos Clave de ELE**, 978-84-691-5710-7, Instituto Cervantes,

Pérez Cabrera, Ana Beatriz, **Metodología para la enseñanza y aprendizaje del español como lengua extranjera**, 1ª, Natal RN, 2012

Richards, Jack C. y Rodgers, Theodore S., **Enfoques y métodos en la enseñanza de idiomas**, 84-8323-017-8, Edinumen, 2003

Bibliografía Complementaria

Fernández, Claudia y Moreno de los Ríos, Belén, **Experto en enseñanza del español como lengua extranjera**, 84-88957-23-8, 1ª, Fundación Antonio de Nebrija, 1998

Krashen, Stephen, **Second Language Acquisition and Second Language Learning**, 1ª, Pergamon Press, 1981

Sánchez Pérez, Aquilino, **Historia de la enseñanza del español como lengua extranjera**, 84-7143-475-X, 1ª, SGEL, 1992

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS				
A pragmática e a sociolingüística no ensino de segundas linguas				
Materia	A pragmática e a sociolingüística no ensino de segundas linguas			
Código	10407-53236			
Titulación	Máster Universitario en Ensino do Español como Lingua Estranxeira ou Segunda Lingua			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	1	1c
Lingua de impartición				
Departamento	Lingua española			
Coordinador/a	Baez Montero, Inmaculada Concepción			
Profesorado	Baez Montero, Inmaculada Concepción			
Correo-e	cbaez@uvigo.es			
Web	http://https://mele.uvigo.gal			
Descrición xeral	A materia A pragmática e a sociolingüística no ensino de segundas linguas aborda os principais conceptos e teorías destas dúas disciplinas aplicadas ao contexto educativo. Analízase como os elementos pragmáticos [como os actos de fala, a deixis ou a cortesía] e os factores sociolingüísticos [como a variación, o contacto de linguas ou a identidade] inciden no proceso de ensino-aprendizaxe das linguas. A materia ten un enfoque práctico orientado ao deseño de propostas didácticas que integren a dimensión social e comunicativa da lingua en aulas de español como lingua estranxeira ou segunda lingua.			
Esta materia impártese dende a universidade da Coruña e a docente é Dra. Nancy Vázquez Veiga.				

Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Código	
B2	Con02: Coñecer e comprender os conceptos fundamentais das teorías pragmáticas e adaptalos á docencia en segundas linguas.
B3	Con03: Identificar e distinguir os modelos sociolingüísticos e apicalos ao ensino de segundas linguas.
C2	H/D02: Integrar fenómenos pragmáticos nas propostas didácticas de ensino de español LLE/L2.
C12	H/D12: Manexar e analizar críticamente fontes de documentación científica, bibliográfica ou dixital no ámbito do ensino de español LLE/L2.
C15	H/D15: Expresarse correctamente, tanto de forma oral como escrita.
D1	Comp01: Saber utilizar os coñecementos teórico-prácticos adquiridos sobre ensino-aprendizaxe de segundas linguas no ámbito docente ou noutras contornas profesionais
D3	Comp03: Formular xuízos e propoñer solucións a problemas do ensino de segundas linguas baseándose en teorías e métodos que sexan respectuosos coa diversidade lingüística e sociocultural dos aprendentes.

Resultados previstos na materia	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
	B2
	B3
	C2
	C12
	C15
	D1
	D3

Contidos
Tema

Planificación	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.			

Metodoloxía docente		
Descrición		
Atención personalizada		
Avaliación		
Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Outros comentarios sobre a Avaliación		
Bibliografía. Fontes de información		
Bibliografía Básica		
Bibliografía Complementaria		
Recomendacións		

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Planificación, xestión e avaliación do proceso de ensino e aprendizaxe de segundas linguas				
Materia	Planificación, xestión e avaliación do proceso de ensino e aprendizaxe de segundas linguas			
Código	10407-53237			
Titulación	Máster Universitario en Ensino do Español como Lingua Estranxeira ou Segunda Lingua			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Lingua española			
Coordinador/a	Pérez Rodríguez, María Rosa			
Profesorado	Pérez Rodríguez, María Rosa			
Correo-e	rosa@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	A materia ofrece unha visión integral dos principais enfoques e ferramentas para planificar, xestionar e avaliar de forma eficaz o proceso de ensino e aprendizaxe de segundas linguas.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Código	
B4	Con04: Analizar e seleccionar procedementos de planificación, xestión e avaliación adecuados a cada proceso de ensino-aprendizaxe de español LLE/L2.
B13	Con13: Seleccionar e utilizar materiais e recursos relacionados co ensino de español LLE/L2.
C4	H/D04: Utilizar distintas técnicas, recursos e criterios didácticos para organizar e xestionar os procesos de ensino-aprendizaxe de segundas linguas.
C12	H/D12: Manexar e analizar críticamente fontes de documentación científica, bibliográfica ou dixital no ámbito do ensino de español LLE/L2.
C15	H/D15: Expresarse correctamente, tanto de forma oral como escrita.
D1	Comp01: Saber utilizar os coñecementos teórico-prácticos adquiridos sobre ensino-aprendizaxe de segundas linguas no ámbito docente ou noutras contornas profesionais
D3	Comp03: Formular xuízos e propoñer solucións a problemas do ensino de segundas linguas baseándose en teorías e métodos que sexan respectuosos coa diversidade lingüística e sociocultural dos aprendientes.

Resultados previstos na materia	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Analizar e seleccionar procedementos de planificación, xestión e avaliación adecuados a cada proceso de ensino-aprendizaxe de español LE/L2.	B4
Seleccionar e utilizar materiais e recursos relacionados co ensino de español LE/L2.	B13
Utilizar distintas técnicas, recursos e criterios didácticos para organizar e xestionar os procesos de ensino-aprendizaxe de segundas linguas.	C4
Manexar e analizar críticamente fontes de documentación científica, bibliográfica ou dixital no ámbito do ensino de español LE/L2.	C12
Expresarse correctamente, tanto de forma oral como escrita.	C15
Saber utilizar os coñecementos teórico-prácticos adquiridos sobre ensino-aprendizaxe de segundas linguas no ámbito docente ou noutras contornas profesionais	D1
Formular xuízos e propoñer solucións a problemas do ensino de segundas linguas baseándose en teorías e métodos que sexan respectuosos coa diversidade lingüística e sociocultural dos aprendientes.	D3

Contidos
Tema

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.			
Metodoloxía docente			
Descrición			
Atención personalizada			
Avaliación			
Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Outros comentarios sobre a Avaliación			
Bibliografía. Fontes de información			
Bibliografía Básica			
Bibliografía Complementaria			
Recomendacións			

DATOS IDENTIFICATIVOS				
A gramática e o seu ensino en español LE/L2				
Materia	A gramática e o seu ensino en español LE/L2			
Código	10407-53238			
Titulación	Máster Universitario en Ensino do Español como Lingua Estranxeira ou Segunda Lingua			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Lingua española			
Coordinador/a	Pérez Rodríguez, María Rosa			
Profesorado	Pérez Rodríguez, María Rosa			
Correo-e	rosa@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	A materia analiza o papel da gramática no ensino do español como lingua estranxeira ou segunda lingua. Abórdanse enfoques teóricos e metodolóxicos para o seu tratamento didáctico, así como estratexias para favorecer unha adquisición significativa e contextualizada de estruturas gramaticais na aula de ELE/L2.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
B5	Con05: Identificar e describir os principais problemas que presenta a gramática na ensino-aprendizaxe de español LLE/L2.
C5	H/D05: Describir de forma clara e pedagóxica cuestións gramaticais relevantes para a aprendizaxe do español LLE/L2.
C12	H/D12: Manexar e analizar criticamente fontes de documentación científica, bibliográfica ou dixital no ámbito do ensino de español LLE/L2.
C15	H/D15: Expresarse correctamente, tanto de forma oral como escrita.
D5	Comp05: Desenvolver novos métodos de traballo adaptados ao ámbito do ensino de español LLE/L2.
D6	Comp06: Posuír autonomía para traballar en equipo e participar en proxectos de investigación e colaboracións científicas ou tecnolóxicas no ámbito do español LLE/L2.

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Identificar e describir os principais problemas que presenta a gramática no ensino-aprendizaxe de español LE/L2.	B5
Describir de forma clara e pedagóxica cuestións gramaticais relevantes para a aprendizaxe do español LE/L2.	C5
Manexar e analizar criticamente fontes de documentación científica, bibliográfica ou dixital no ámbito do ensino de español LE/L2.	C12
Expresarse correctamente, tanto de forma oral como escrita.	C15
Desenvolver novos métodos de traballo adaptados ao ámbito do ensino de español LE/L2.	D5
Posuír autonomía para traballar en equipo e participar en proxectos de investigación e colaboracións científicas ou tecnolóxicas no ámbito do español LE/L2.	D6

Contidos

Tema

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.			

Metodoloxía docente

Descrición

Atención personalizada

Avaliación

Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
------------	---------------	---------------------------------------

Outros comentarios sobre a Avaliación

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS				
O léxico e o seu ensino en español LE/L2				
Materia	O léxico e o seu ensino en español LE/L2			
Código	10407-53239			
Titulación	Máster Universitario en Ensino do Español como Lingua Estranxeira ou Segunda Lingua			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Lingua española			
Coordinador/a	Pérez Rodríguez, María Rosa			
Profesorado	Pérez Rodríguez, María Rosa			
Correo-e	rosa@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	A materia explora o papel do léxico na adquisición do español como lingua estranxeira ou segunda lingua. Estúdanse principios teóricos e enfoques didácticos para o ensino do vocabulario, así como técnicas e recursos que favorecen a súa aprendizaxe e uso contextualizado na aula de ELE/L2			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
B6	Con06: Identificar e describir os principais problemas que presenta o léxico na ensino-aprendizaxe de español LLE/L2.
C6	H/D06: Describir de forma clara e pedagóxica problemas léxicos do español asociados á súa aprendizaxe como LLE/L2.
C12	H/D12: Manexar e analizar criticamente fontes de documentación científica, bibliográfica ou dixital no ámbito do ensino de español LLE/L2.
C15	H/D15: Expresarse correctamente, tanto de forma oral como escrita.
D5	Comp05: Desenvolver novos métodos de traballo adaptados ao ámbito do ensino de español LLE/L2.
D6	Comp06: Posuír autonomía para traballar en equipo e participar en proxectos de investigación e colaboracións científicas ou tecnolóxicas no ámbito do español LLE/L2.

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Identificar e describir os principais problemas que presenta o léxico no ensino-aprendizaxe de español LE/L2.	B6
Describir de forma clara e pedagóxica problemas léxicos do español asociados á súa aprendizaxe como LE/L2.	C6
Manexar e analizar criticamente fontes de documentación científica, bibliográfica ou dixital no ámbito do ensino de español LE/L2.	C12
Expresarse correctamente, tanto de forma oral como escrita.	C15
Desenvolver novos métodos de traballo adaptados ao ámbito do ensino de español LE/L2.	D5
Posuír autonomía para traballar en equipo e participar en proxectos de investigación e colaboracións científicas ou tecnolóxicas no ámbito do español LE/L2.	D6

Contidos

Tema

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.			

Metodoloxía docente

Descrición

Atención personalizada

Avaliación

Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
------------	---------------	---------------------------------------

Outros comentarios sobre a Avaliación

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS**Desenvolvemento de materiais para o ensino de español LE/L2**

Materia	Desenvolvemento de materiais para o ensino de español LE/L2			
Código	10407-53240			
Titulación	Máster Universitario en Ensino do Español como Lingua Estranxeira ou Segunda Lingua			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	1	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Lingua española			
Coordinador/a	Fernández Soneira, Ana María			
Profesorado	Fernández Soneira, Ana María Méndez Santos, María del Carmen			
Correo-e	anafe@uvigo.es			
Web	http://https://mele.uvigo.gal/gl			
Descrición	Nesta materia o obxectivo é analizar os procesos de creación de materiais e das actividades que propoñen. xeral			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
B7	Con07: Distinguir os diferentes métodos manexados nos procesos de creación de materiais para o ensino de español LLE/L2: análise, selección, avaliación e adaptación.
C12	H/D12: Manexar e analizar críticamente fontes de documentación científica, bibliográfica ou dixital no ámbito do ensino de español LLE/L2.
C13	H/D13: Analizar, adaptar e elaborar materiais para o ensino de español LLE/L2.
C15	H/D15: Expresarse correctamente, tanto de forma oral como escrita.
D2	Comp02: Resolver problemas ligados á ensino-aprendizaxe de segundas linguas en contextos máis amplos e multidisciplinares.
D6	Comp06: Posuír autonomía para traballar en equipo e participar en proxectos de investigación e colaboracións científicas ou tecnolóxicas no ámbito do español LLE/L2.

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
H/D12: Manexar e analizar críticamente fontes de documentación científica, bibliográfica ou dixital no ámbito do ensino de español LLE/L2.	B7 C12 C13 C15 D2 D6
Con07: Distinguir os diferentes métodos manexados nos procesos de creación de materiais para o ensino de español LLE/L2: análise, selección, avaliación e adaptación.	B7 C12 C13 C15 D2 D6
H/D13: Analizar, adaptar e elaborar materiais para o ensino de español LLE/L2.	B7 C12 C13 C15 D2 D6
H/D15: Expresarse correctamente, tanto de forma oral como escrita.	B7 C12 C13 C15 D2

Comp02: Resolver problemas ligados á ensino-aprendizaxe de segundas linguas en contextos máis amplos e multidisciplinares.

B7
C12
C13
C15
D2
D6

Comp06: Posuír autonomía para traballar en equipo e participar en proxectos de investigación e colaboracións científicas ou tecnolóxicas no ámbito do español LLE/L2.

B7
C12
C13
C15
D2
D6

Contidos

Tema	
Tema 1. Perspectivas en el desarrollo de materiales para la enseñanza de lenguas	1.1. Perspectiva histórica 1.2. Contextos de aprendizaje 1.3. Métodos y recursos
Tema 2: Bases teóricas sobre el diseño de actividades	2.1. Diseño curricular 2.2. Principios pedagógicos
Tema 3: Recomendaciones prácticas para el diseño de actividades	3.1. Tipo y formato de las actividades 3.2. Selección 3.3. Adaptación de actividades 3.4. Evaluación
Tema 4: Análisis de actividades y materiales	4.1. Enfoques metodológicos 4.2. Niveles de aprendizaje 4.3 Características de los aprendices destinatarios de los materiales

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Foros de discusión	0	10	10
Presentación	0	2	2
Resolución de problemas de forma autónoma	0	75	75
Resolución de problemas	0	45	45
Traballo tutelado	0	18	18

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Foros de discusión	Horas de totirias grupais para resolver dúbidas e debater sobre os contidos da materia
Presentación	Sesións de presentación e avaliación da materia
Resolución de problemas de forma autónoma	Traballo autónomo do alumnado
Resolución de problemas	Traballo sobre lecturas e actividades propostas polo profesorado
Traballo tutelado	Análise crítica de materiais e actividades

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Foros de discusión	Estas horas empregaranse para debater sobre os contidos da materia
Presentación	Estas horas empregaranse para explicar a dinámica da materia

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Resolución de problemas de forma autónoma	Traballo inividual de lecturas e análise crítica da bibliografía	30	B7	C12 C13 C15	D2
Resolución de problemas	Traballo de análise, adaptación e elaboracion de materiais para a ensinanza de español LE/L2	40		C13	D2

Traballo tutelado	Análise de contextos de aprendizaxe, materias e actividades	30	B7	C12 C13 C15	D2
-------------------	---	----	----	-------------------	----

Outros comentarios sobre a Avaliación

Segunda oportunidade (xullo)

Aqueles estudantes que non teñan superado a materia serán avaliados pola realización dos traballos propostos polo profesorado (100% da cualificación).

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Fernández López, María del Carmen, **Principios y criterios para el análisis de materiales didácticos**, SGEL, 2004

Mishan, Freda y Angela Chambers (eds.), **Perspectives on Language Learning Materials Development**, Peter Lang, 2010

Sabater Torres, Mª Luisa et al., **La didáctica de lenguas de par en par. Diálogo entre teoría y práctica**, Difusión, 2019

Sánchez Lobato, Jesús e Isabel Santos Gargallo (dirs.), **Vademécum para la formación de profesores: enseñar español como segunda lengua (L2)-lengua extranjera (LE)**, SGEL, 2004

Tomlinson, Brian, **Materials development for language learning and teaching**, 45/2, Language Teaching, 2012

Tomlinson, Brian y Hitomi Masuhara (eds.), **The Complete Guide to the Theory and Practice of Materials Development for Language Learning**, Wiley, 2018

Bibliografía Complementaria

Alonso Arijá, Mª Encina et al., **Enseñar español a niños y adolescentes. Enfoques y tendencias**, Difusión, 2016

Consejo de Europa, **Marco Común Europeo de Referencia para las Lenguas: Aprendizaje, Enseñanza, Evaluación**, Instituto Cervantes, 2002

Consejo de Europa, **Marco común europeo de referencia para las lenguas: aprendizaje, enseñanza, evaluación. Volumen complementario**, Instituto Cervantes, 2020

Extramiana del Olmo, Elena (ed.), **Español como engua extranjera. Niveles de la lengua y actividades comunicativas**, enCLAVE/ELE, 2021

Jiménez Calderón, Francisco y Sánchez Rufat, Anna (eds.), **Manual de formación para profesores de ELE**, SGEL, 2019

Martín Peris, Ernesto y López, Carmen, **Textos y aprendizaje de lenguas. Elementos de lingüística textual para profesores de ELE**, SGEL, 2013

Méndez Santos, M^a del Carmen, **101 preguntas para ser profe de ELE.**, Edinumen, 2021

Sánchez Lobato, Jesús et al., **Aspectos del Español Actual. Descripción, enseñanza y aprendizaje (L1 y L2)**, SGEL, 2010

Sánchez Pérez, Aquilino, **La enseñanza de idiomas en los últimos cien años. Métodos y enfoques**, SGEL, 2009

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS**As variedades do español e o seu ensino en español LE/L2**

Materia	As variedades do español e o seu ensino en español LE/L2			
Código	10407-53241			
Titulación	Máster Universitario en Ensino do Español como Lingua Estranxeira ou Segunda Lingua			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	3	OP	1	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Lingua española			
Coordinador/a	Baez Montero, Inmaculada Concepción			
Profesorado	Baez Montero, Inmaculada Concepción			
Correo-e	cbaez@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	A materia As variedades do español e a súa ensinanza en español LE/L2 ofrece un enfoque introdutorio e aplicado ao estudo da variación lingüística do español desde unha perspectiva didáctica. Analízanse as principais diferenzas dialectais, sociolingüísticas e estilísticas que presenta o español nas súas distintas comunidades de falantes. A partir desta diversidade, reflíctese sobre o seu tratamento na aula de español como lingua estranxeira ou segunda lingua, promovendo unha ensinanza inclusiva, respectuosa coa pluralidade lingüística e aliñada cos principios do enfoque comunicativo. Prestarase especial atención ao desenvolvemento de actitudes positivas cara á variación e á selección de materiais auténticos que a representen de maneira adecuada.			

Esta asignatura se imparte desde a universidade de A Coruña. O docente é o Dr. Félix Córdoba Rodríguez.

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Identificar os principais fenómenos de variación do español e examinar o seu tratamento na ensinanza do español LE/L2.	
Formular xuízos e propoñer solucións a problemas da ensinanza de segundas linguas baseándose en teorías e métodos respectuosos coa diversidade lingüística e sociocultural do alumnado.	
Desenvolver actitudes respectuosas cara ás variedades do español como manifestación da súa diversidade lingüística e cultural.	
Manexar e analizar criticamente fontes de documentación científica, bibliográfica ou dixital no ámbito da ensinanza do español LE/L2.	
Expresarse correctamente, tanto de forma oral como escrita.	
Resolver problemas ligados á ensinanza-aprendizaxe de segundas linguas en contextos máis amplos e multidisciplinares.	
Nova	

Contidos

Tema

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.			

Metodoloxía docente		
Descrición		
Atención personalizada		
Avaliación		
Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Outros comentarios sobre a Avaliación		
Bibliografía. Fontes de información		
Bibliografía Básica		
Bibliografía Complementaria		
Recomendacións		

DATOS IDENTIFICATIVOS				
As actividades comunicativas da lingua: comprensión, expresión, interacción e mediación				
Materia	As actividades comunicativas da lingua: comprensión, expresión, interacción e mediación			
Código	10407-53242			
Titulación	Máster Universitario en Ensino do Español como Lingua Estranxeira ou Segunda Lingua			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	3	OP	1	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Lingua española			
Coordinador/a	Fernández Soneira, Ana María			
Profesorado	Fernández Soneira, Ana María			
Correo-e	anafe@uvigo.es			
Web	http://https://mele.uvigo.gal/gl			
Descrición xeral	A materia □As actividades comunicativas da lingua: comprensión, expresión, interacción e mediación□ céntrase no desenvolvemento das principais destrezas comunicativas na ensinanza do español como lingua estranxeira ou segunda lingua. Estúdanse fundamentos teóricos e estratexias prácticas para fomentar estas habilidades na aula. O enfoque é aplicado, con especial atención ao deseño de tarefas didácticas.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Código	
B9	Con9: Coñecer e comprender as metodoloxías e recursos para desenvolver a competencia dos aprendentes nas catro actividades comunicativas da lingua: comprensión, expresión, interacción e mediación.
C12	H/D12: Manexar e analizar críticamente fontes de documentación científica, bibliográfica ou dixital no ámbito do ensino de español LLE/L2.
C14	H/D14: Diseñar actividades, tarefas e unidades didácticas que desenvolvan as diferentes actividades comunicativas da lingua.
C15	H/D15: Expresarse correctamente, tanto de forma oral como escrita.
D1	Comp01: Saber utilizar os coñecementos teórico-prácticos adquiridos sobre ensino-aprendizaxe de segundas linguas no ámbito docente ou noutras contornas profesionais
D2	Comp02: Resolver problemas ligados á ensino-aprendizaxe de segundas linguas en contextos máis amplos e multidisciplinares.

Resultados previstos na materia	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Nova	B9 C12 C14 C15 D1 D2

Contidos
Tema

Planificación
Horas na aula Horas fóra da aula Horas totais

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

Atención personalizada

Avaliación

Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
------------	---------------	---------------------------------------

Outros comentarios sobre a Avaliación

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS				
A aprendizaxe de español LE/L2 baseado en datos de corpus				
Materia	A aprendizaxe de español LE/L2 baseado en datos de corpus			
Código	10407-53243			
Titulación	Máster Universitario en Ensino do Español como Lingua Estranxeira ou Segunda Lingua			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	3	OP	1	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Lingua española			
Coordinador/a				
Profesorado	Fernández Soneira, Ana María			
Correo-e				
Web				
Descrición xeral	Nesta materia revísanse os corpus lingüísticos do español que serven como fonte de información e ponse o foco nas posibilidades de explotación dos corpus como ferramenta de aprendizaxe. Prestarase atención á forma de graduar o uso dos diferentes tipos de corpus segundo o nivel de competencia do alumnado de español. Tamén se presentarán materiais pedagóxicos elaborados a partir de datos de corpus.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
B10	Con10: Aplicar a metodoloxía de traballo baseada en datos de corpus e operar con distintos tipos de corpus empregados na ensino-aprendizaxe de segundas linguas.
B13	Con13: Seleccionar e utilizar materiais e recursos relacionados co ensino de español LLE/L2.
C11	H/D11: Realizar propostas didácticas baseadas no emprego de datos de corpus.
C12	H/D12: Manexar e analizar críticamente fontes de documentación científica, bibliográfica ou dixital no ámbito do ensino de español LLE/L2.
C15	H/D15: Expresarse correctamente, tanto de forma oral como escrita.
D1	Comp01: Saber utilizar os coñecementos teórico-prácticos adquiridos sobre ensino-aprendizaxe de segundas linguas no ámbito docente ou noutras contornas profesionais

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Nova	B10 B13 C11 C12 C15 D1

Contidos

Tema

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.			

Metodoloxía docente

Descrición

Atención personalizada

Avaliación		
Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Outros comentarios sobre a Avaliación		
Bibliografía. Fontes de información		
Bibliografía Básica		
Bibliografía Complementaria		
Recomendacións		

DATOS IDENTIFICATIVOS	
-----------------------	--

Ensino do español con fins específicos

Materia	Ensino do español con fins específicos			
Código	10407-53244			
Titulación	Máster Universitario en Ensino do Español como Lingua Estranxeira ou Segunda Lingua			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	3	OP	1	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Lingua española			
Coordinador/a	Baez Montero, Inmaculada Concepción			
Profesorado	Baez Montero, Inmaculada Concepción			
Correo-e	cbaez@uvigo.es			
Web				

Descrición xeral	A materia Ensinanza do español con fins específicos ofrece unha introdución teórico-práctica aos fundamentos, enfoques metodolóxicos e recursos necesarios para o ensino do español en contextos especializados, como o ámbito académico, profesional, científico ou técnico. Analízanse as necesidades comunicativas do alumnado nestes contextos e abórdanse estratexias didácticas para deseñar cursos, materiais e tarefas axustadas a distintos perfís e sectores profesionais. A materia orientase á aplicación dos principios do enfoque por tarefas, ao uso de materiais auténticos e á integración da competencia intercultural.
------------------	---

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código _____

B11	Con11: Coñecer os fundamentos teórico-prácticos do ensino do español con fins específicos.
C9	H/D9: Diseñar e utilizar propostas didácticas adecuadas para a ensino-aprendizaxe do español con fins específicos.
C12	H/D12: Manexar e analizar críticamente fontes de documentación científica, bibliográfica ou dixital no ámbito do ensino de español LLE/L2.
C15	H/D15: Expresarse correctamente, tanto de forma oral como escrita.
D2	Comp02: Resolver problemas ligados á ensino-aprendizaxe de segundas linguas en contextos máis amplos e multidisciplinares.
D5	Comp05: Desenvolver novos métodos de traballo adaptados ao ámbito do ensino de español LLE/L2.

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Con11: Coñecer os fundamentos teórico-prácticos do ensino do español con fins específicos.	B11	C9 C12 C15	D2 D5
H/D9: Diseñar e utilizar propostas didácticas adecuadas para a ensino-aprendizaxe do español con fins específicos.		C9	
H/D12: Manexar e analizar críticamente fontes de documentación científica, bibliográfica ou dixital no ámbito do ensino de español LLE/L2.		C12	
H/D15: Expresarse correctamente, tanto de forma oral como escrita.		C15	
Comp02: Resolver problemas ligados á ensino-aprendizaxe de segundas linguas en contextos máis amplos e multidisciplinares.		C15	D2
Comp05: Desenvolver novos métodos de traballo adaptados ao ámbito do ensino de español LLE/L2.			D5

Contidos

Tema	
------	--

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.			

Metodoloxía docente		
Descrición		
Atención personalizada		
Avaliación		
Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Outros comentarios sobre a Avaliación		
Bibliografía. Fontes de información		
Bibliografía Básica		
Bibliografía Complementaria		
Recomendacións		

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Contextos de ensino de español LE/L2				
Materia	Contextos de ensino de español LE/L2			
Código	10407-53245			
Titulación	Máster Universitario en Ensino do Español como Lingua Estranxeira ou Segunda Lingua			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	3	OP	1	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Lingua española			
Coordinador/a	Cuevas Alonso, Miguel			
Profesorado	Cuevas Alonso, Miguel			
Correo-e	miguel.cuevas@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Abordaranse os diferentes enfoques lingüísticos e os modelos pedagóxicos no ensino do español LE/L2 en función de diferentes contextos comunicativos determinados por factores socioculturais dos aprendentes			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
B12	Con12: Distinguir os enfoques lingüísticos e os modelos pedagóxicos no ensino do español en función de diferentes contextos determinados por factores socioculturais dos aprendentes.
C7	H/D07: Elaborar propostas didácticas adaptadas a distintos contextos de ensino-aprendizaxe de español LLE/L2.
C12	H/D12: Manexar e analizar críticamente fontes de documentación científica, bibliográfica ou dixital no ámbito do ensino de español LLE/L2.
C15	H/D15: Expresarse correctamente, tanto de forma oral como escrita.
D2	Comp02: Resolver problemas ligados á ensino-aprendizaxe de segundas linguas en contextos máis amplos e multidisciplinares.
D5	Comp05: Desenvolver novos métodos de traballo adaptados ao ámbito do ensino de español LLE/L2.
D6	Comp06: Posuír autonomía para traballar en equipo e participar en proxectos de investigación e colaboracións científicas ou tecnolóxicas no ámbito do español LLE/L2.

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Ser capaz de analizar criticamente as características de diferentes contextos de ensino de linguas.	B12 C18 C18 C12 D2 D7
Ser capaz de deseñar propostas didácticas adaptadas ás necesidades de colectivos diversos	B12 C7 C12 C15 D2 D5
Ser capaz de aplicar principios metodolóxicos adecuados ás particularidades sociais, lingüísticas e culturais de cada contorna	B12 C7 C12 D6
Ser capaz de avaliar criticamente materiais existentes en función de criterios pedagóxicos e inclusivos	B12 C12 C15 D2 D5 D6

Contidos	
Tema	
Fundamentos do ensino do español en contextos (*)Fundamentos diversos	
A educación formal	1.- Desenvolvemento cognitivo e lingüístico infantil/adolescente. 2.- Rol do xogo, a música e as rutinas no ensino. 3.- Adaptación de contidos ao currículo escolar e ao MCER. 4.- Aprendizaxe integrada de contidos e lingua estranxeira (*AICLE/*CLIL).
Programas de mobilidade internacional	1.- Lingua para a interacción cotiá vs. lingua para a contorna universitaria. 2.- Dificultades sociolingüísticas e culturais na contorna de acollida. 3.- O papel do titor lingüístico e do acompañamento intercultural.
Enseño de español a persoas adultas	1.- Principios da andragoxía. 2.- Ritmos de aprendizaxe, memoria e estratexias metacognitivas. 3.- Intereses comunicativos: laboral, turismo, redes sociais. 4.- Experiencias non formais e informais de aprendizaxe.
Alfabetización e ensino de español a inmigrantes e refuxiados	1.- Alfabetización inicial vs. ensino de L2 en adultos alfabetizados noutra lingua. 2.- Ensino baseado en necesidades: vivenda, emprego, sanidade, educación. 3.- Enfoques interseccionais: lingua, xénero, trauma, acceso dixital. 4.- Marco educativo en contextos migratorios.

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	0	1	1
Seminario	0	5	5
Foros de discusión	0	10	10
Proxecto	0	30	30
Resolución de problemas e/ou exercicios	0	15	15
Presentación	0	10	10
Exame de preguntas obxectivas	0	4	4

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dalgúns contidos da materia e directrices xerais para o seguimento da materia.
Seminario	Os seminarios enfocaranse cara a aspectos específicos dos contidos da materia. Resolveranse dúbidas sobre as lecturas e guiarase a elaboración das actividades de avaliación.
Foros de discusión	Utilizaranse foros de discusión para debater asuntos relacionados coa materia, ben a proposta do profesor ben a proposta do estudantado.

Atención personalizada	
Probos	Descrición
Proxecto	Nas horas dedicadas a seminarios e/ou en horas de tutoría concertadas co profesor.
Resolución de problemas e/ou exercicios	Nas horas dedicadas a seminarios e/ou en horas de tutoría concertadas co profesor.
Presentación	Nas horas dedicadas a seminarios e/ou en horas de tutoría concertadas co profesor.
Exame de preguntas obxectivas	Nas horas dedicadas a seminarios e/ou en horas de tutoría concertadas co profesor.

Avaliación				
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Foros de discusión	Procurarase unha participación activa nos foros de debate sobre os asuntos propostos polo profesorado ou polos compañeiros e compañeiras da materia	10	C12 C15	D2 D5
Proxecto	Deseño dunha proposta didáctica adaptada a un contexto específico. A tarefa será realizada en pequenos grupos e cada grupo deberá centrarse nun contexto concreto.	40	B12 C7 C12 C15	D2 D5 D6

Resolución de problemas e/ou exercicios	Ao longo do desenvolvemento da materia expóñense unha serie de exercicios e problemas para ser resolto polo estudiantado.	10	B12	C12	D2
Presentación	O proxecto deberá acompañarse dunha presentación que se realizará online na data determinada cos estudantes.	20	B12	C7 C12 C15	D2 D5 D6
Exame de preguntas obxectivas	Ao longo do desenvolvemento do curso propóñase unha serie de exames de preguntas obxectivas tipo test sobre os contidos da materia.	20	B12	C12	D2 D5

Outros comentarios sobre a Avaliación

PRIMEIRA OPORTUNIDADE:

A avaliación por defecto será continua. O estudiantado deberá realizar todas as tarefas indicadas na avaliación e deberá acadar en cada unha delas unha puntuación mínima de 5 sobre 10 puntos.

En casos xustificadas, poderá optarse por unha avaliación única, sempre que se comunique ao profesorado durante as dúas primeiras semanas de docencia da materia. Esta avaliación consistirá en: a) un exame tipo test dos contidos da materia e b) a entrega dun proxecto e a súa presentación, segundo se define no apartado de avaliación.

SEGUNDA OPORTUNIDADE:

O estudiantado que non supere a materia na primeira oportunidade deberá realizar as actividades que non completara e, seguindo as indicacións do profesorado, reorientar, completar e corrixir aquelas nas que non acadara polo menos a cualificación de 5. Ademais, deberá superar un exame tipo test final sobre os contidos da materia.

NOTAS:

- 1.- En calquera das probas, o plaxio total ou parcial suporá o suspenso da materia.
- 2.- Aínda que o uso da IA non está prohibido como ferramenta, a súa utilización sen que esta estea indicada explicitamente nas partes correspondentes dos traballos ou o abuso desta ferramenta poderá implicar que o profesorado substitúa a proba por outra alternativa, que se realizará segundo o que estableza o profesorado da materia.
- 3.- Terase en conta na avaliación a corrección na expresión lingüística e na presentación formal.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Cameron, L., **Teaching Languages to Young Learners**, CUP, 2001

Singfang, S. & Newton, J. (Eds), **Language Teaching for Young Learners**, John Benjamins, 2019-2025

Kinginger, C. (Ed.), **Social and Cultural Aspects of Language Learning in Study Abroad**, John Benjamins, 2016

Bianca, B., **Mapping interaction in short-term study abroad. The prevalence of service encounters. Study Abroad Research in Second Language Acquisition and International Education. 10(1)**, <https://doi.org/10.1075/sar.23011.bro>, 2025

Esteban, A. J., **Mapping the research landscape of language use in study Abroad through a bibliometric lens. Cogent Education, 12(1)**, <https://doi.org/10.1080/2331186X.2025.2482392>, 2025

Mas-Alcolea, S., **Discourses of foreign language development in study abroad: Social networks and other intervening factors. Foreign Language Annals, 55(2)**, <https://doi.org/10.1111/flan.12612>, 2022

Níklea, D. G. (Ed.), **La formación de los docentes de español para inmigrantes en distintos contextos educativos**, Peter Lang, 2017

Garrote Salazar, M., **Didáctica de segundas lenguas y lenguas extranjeras en Educación Infantil y Primaria**, Paraninfo, 2019

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Enseñanza de lengua española a signantes				
Materia	Enseñanza de lengua española a signantes			
Código	10407-53246			
Titulación	Máster Universitario en Ensino do Español como Lingua Estranxeira ou Segunda Lingua			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	3	OP	1	2c
Lingua de impartición	#PortuguêsAmigável Castelán			
Departamento	Lingua española			
Coordinador/a	Baez Montero, Inmaculada Concepción			
Profesorado	Baez Montero, Inmaculada Concepción			
Correo-e	cbaez@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	O seu obxectivo é capacitar ao alumnado para adaptar o ensino do español LE/L2 a falantes de linguas de signos, atendendo ás súas características lingüísticas e culturais específicas.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Código	
B14	Con14: Seleccionar os procedementos adecuados para adaptar a docencia de español LLE/L2 a falantes de linguas signadas.
C10	H/D10: Adaptar para falantes de linguas signadas as actividades e os materiais para a ensino-aprendizaxe de español LLE/L2.
C12	H/D12: Manexar e analizar críticamente fontes de documentación científica, bibliográfica ou dixital no ámbito do ensino de español LLE/L2.
C15	H/D15: Expresarse correctamente, tanto de forma oral como escrita.
D3	Comp03: Formular xuízos e propoñer solucións a problemas do ensino de segundas linguas baseándose en teorías e métodos que sexan respectuosos coa diversidade lingüística e sociocultural dos aprendientes.
D5	Comp05: Desenvolver novos métodos de traballo adaptados ao ámbito do ensino de español LLE/L2.

Resultados previstos na materia	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Con14: Seleccionar os procedementos adecuados para adaptar a docencia de español LLE/L2 a falantes de linguas signadas.	B14
H/D10: Adaptar para falantes de linguas signadas as actividades e os materiais para a ensino-aprendizaxe de español LLE/L2.	C10
H/D12: Manexar e analizar críticamente fontes de documentación científica, bibliográfica ou dixital no ámbito do ensino de español LLE/L2.	C12
H/D15: Expresarse correctamente, tanto de forma oral como escrita.	C15
Comp03: Formular xuízos e propoñer solucións a problemas do ensino de segundas linguas baseándose en teorías e métodos que sexan respectuosos coa diversidade lingüística e sociocultural dos aprendientes.	D3
Comp05: Desenvolver novos métodos de traballo adaptados ao ámbito do ensino de español LLE/L2.	D5

Contidos	
Tema	
1.- Contacto de linguas e cerebro multilingüe	Contacto entre a lingua de signos e o español: transferencia, alternancia de código. Procesamiento cerebral en bilingüismo bimodal. Implicacións neuroeducativas para o ensino do español como L2.
2.- Comunidade xorda, lingua de signos e bilingüismo bimodal	Cultura xorda, identidade lingüística e contexto educativo. O bilingüismo bimodal: lingua de signos e lingua oral. Implicacións para o ensino de L2 en contornas virtuais.
3: Privación lingüística e adquisición do español	Concepto de privación lingüística. Efectos no desenvolvemento cognitivo e na alfabetización. Recursos educativos accesibles para a intervención temperá.
4: Ensino do español a signantes	Implicacións para o ensino de L2 en contornas virtuais. Visualización do input: estratexias e ferramentas dixitais. Deseño de actividades interactivas adaptadas a contornas en liña.

5: Lectura, escritura e acceso ao español escrito	Desenvolvemento da lectoescritura en aprendientes signantes. Didáctica da lectura comprensiva e a produción escrita. Adaptación de textos e lectura facilitada en contornos dixitais.
6: Mediación e plurilingüismo (MCER 2020)	A mediación como ponte entre o español e a lingua de signos. Actividades de mediación lingüística e cultural en contornos online. Aproveitamento de repertorios plurilingües e multimodales na aula.

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Foros de discusión	0	20	20
Cartafol/dossier	0	25	25
Actividades introdutorias	0	1	1
Presentación	0	10	10
Debate	0	8	8
Cartafol/dossier	0	11	11

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Foros de discusión	Actividades desenvolvidas nun contorno virtual na que se debaten temas diversos e de actualidade relacionados co ámbito académico e/ou profesional.
Cartafol/dossier	Recompilación do traballo do/a estudante co obxectivo de demostrar os seus esforzos, progresos e logros nunha área. A recompilación debe incluír contidos elixidos polo/a alumno/a, os criterios de selección e evidencias de autorreflexión.
Actividades introdutorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Cartafol/dossier	O cartafol/dossier no ensino do español a signantes permitirá recompilar e organizar materiais adaptados. Ademais, permite ao alumnado revisar e practicar contidos de forma autónoma e progresiva.
Probas	Descrición
Presentación	A atención personalizada permite adaptar á profesora ás necesidades individuais, utilizando recursos visuais e xestuais que facilitan a comprensión segundo o ritmo e estilo de aprendizaxe de cada estudante. Isto permite ofrecer explicacións claras e axustadas, favorecendo una mellor asimilación do contido.
Cartafol/dossier	Desde a perspectiva da atención personalizada, o cartafol/dossier evaluador permite recoller evidencias individualizadas do progreso do alumnado facilitando un seguimento adaptado aos seus ritmos e estilos de aprendizaxe. Ademais, favorece a autoevaluación e a reflexión persoal sobre o propio proceso de adquisición do español.

Avaliación					
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Cartafol/dossier	1. Portafolio/dossier (60%)	100	B14	C10	D5
	2. Debates (40%)			C12	
				C15	

Outros comentarios sobre a Avaliación

PRIMEIRA EDICIÓN DE ACTAS

Evaluación continua

A evaluación estrutúrase en dous partes:

1. Portafolio/dossier (60%)

2. Debates (40%)

A docente acordará co alumnado a data de presentación do portafolio.

EVALUACION ÚNICA

O alumnado que opte pola evaluación única deber entregar o portafolio o mesmo día en que teña lugar o exame.

SEGUNDA EDICIÓN DE ACTAS

Quen non alcancen o aprobado na primeira oportunidade podrán pesentarse en xuño ou xullo, na data oficial correspondente, *según os parámetros da avaliación única..

OBSERVACIÓNS

Na avaliación se tendrán en conta non só a pertinencia e calidade do contido das probas senón tamén a súa corrección e adecuación lingüística.

No caso de que se detecte copia ou plaxio nalguna proba, esta se puntuará con cero.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Báez Montero, Inmaculada C. González-Carballás, María-Lucía, **El mismo contexto pero distintas lenguas: el español y la lengua de signos española**, ISBN: 978-84-616-5972-2, Fundación CNSE, 2013

Bena Villaseñor, Susana, Ricardo Moreno-Rodríguez, Inmaculada Garrote Camarena ·, **Historia de la educación española de las personas sordas en el siglo XIX**, 9788411706896,, Editorial Dykinson, S.L., 2024

Consejo de Europa: Estrasburgo., **Marco común europeo de referencia para las lenguas: aprendizaje, enseñanza, evaluación. Volumen complementario.**, Servicio de publicaciones del Consejo de Europa:, 2020

González-Carballás, María-Lucía, **El proceso lingüístico de aprendizaje de la lengua escrita en adultos sordos: análisis, definición y estrategias para mejorar el aprendizaje**, Tesis doctoral, Universidade de A Coruña, 2024

Fernández Soneira, Ana María, **La enseñanza del español como segunda lengua para personas sordas**, 84-472-0882-6, ASELE. Sevilla, 2005

Bao-Fente, M. C., **El portafolio europeo de todas las lenguas en la educación infantil y primaria: un recurso plural para mejorar y modificar las actitudes lingüísticas hacia la lengua de signos española**, Tesis doctoral, Univ. de A Coruña, 2017

Lillo-Martin, D., Quadros, R. M. y Chen Pichler, D., **The Development of Bimodal Bilingualism: Implications for Linguistic Theory. Linguist Approaches to Bilingualism**,, 2016

Bao Fente, María y Lourdes Gómez Monterde, **Informe sobre la educación bilingüe en lengua de signos y lengua oral del alumnado sordo: condiciones básicas**,, Real patronato sobre la discapacidad, 2023

Recomendacións

Materias que continúan o temario

A aprendizaxe de español LE/L2 baseado en datos de corpus/10407-53243

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Desenvolvemento de materiais para o ensino de español LE/L2/10407-53240

Outros comentarios

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Prácticas externas				
Materia	Prácticas externas			
Código	10407-53247			
Titulación	Máster Universitario en Ensino do Español como Lingua Estranxeira ou Segunda Lingua			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	1	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Lingua española			
Coordinador/a				
Profesorado	Baez Montero, Inmaculada Concepción			
Correo-e				
Web	http://https://mele.uvigo.gal			
Descrición xeral	A asignatura Prácticas Externas do Máster Universitario en Ensino de Español como Lingua Estranxeira ou Segunda Lingua (MELE) ten como obxectivo principal a formación práctica do estudantado en contextos reais de ensino do español LE/L2. Esta materia permite ao alumnado aplicar os coñecementos adquiridos no máster en contornos educativos, facilitando a súa integración no ámbito profesional e o desenvolvemento de competencias docentes específicas.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
B1	Con01: Identificar e diferenciar as orientacións metodolóxicas empregadas na ensino-aprendizaxe de segundas linguas e os factores que interveñen nestes procesos.
B2	Con02: Coñecer e comprender os conceptos fundamentais das teorías pragmáticas e adaptalos á docencia en segundas linguas.
B3	Con03: Identificar e distinguir os modelos sociolingüísticos e aplicalos ao ensino de segundas linguas.
B4	Con04: Analizar e seleccionar procedementos de planificación, xestión e avaliación adecuados a cada proceso de ensino-aprendizaxe de español LLE/L2.
B5	Con05: Identificar e describir os principais problemas que presenta a gramática na ensino-aprendizaxe de español LLE/L2.
B6	Con06: Identificar e describir os principais problemas que presenta o léxico na ensino-aprendizaxe de español LLE/L2.
B7	Con07: Distinguir os diferentes métodos manexados nos procesos de creación de materiais para o ensino de español LLE/L2: análise, selección, avaliación e adaptación.
B8	Con08: Identificar os principais fenómenos de variación do español e examinar o seu tratamento no ensino de español LLE/L2.
B9	Con9: Coñecer e comprender as metodoloxías e recursos para desenvolver a competencia dos aprendentes nas catro actividades comunicativas da lingua: comprensión, expresión, interacción e mediación.
B10	Con10: Aplicar a metodoloxía de traballo baseada en datos de corpus e operar con distintos tipos de corpus empregados na ensino-aprendizaxe de segundas linguas.
B11	Con11: Coñecer os fundamentos teórico-prácticos do ensino do español con fins específicos.
B12	Con12: Distinguir os enfoques lingüísticos e os modelos pedagóxicos no ensino do español en función de diferentes contextos determinados por factores socioculturais dos aprendentes.
B13	Con13: Seleccionar e utilizar materiais e recursos relacionados co ensino de español LLE/L2.
B14	Con14: Seleccionar os procedementos adecuados para adaptar a docencia de español LLE/L2 a falantes de linguas signadas.
C4	H/D04: Utilizar distintas técnicas, recursos e criterios didácticos para organizar e xestionar os procesos de ensino-aprendizaxe de segundas linguas.
C13	H/D13: Analizar, adaptar e elaborar materiais para o ensino de español LLE/L2.
C14	H/D14: Diseñar actividades, tarefas e unidades didácticas que desenvolvan as diferentes actividades comunicativas da lingua.
C15	H/D15: Expresarse correctamente, tanto de forma oral como escrita.
C17	H/D17: Identificar e avaliar criticamente, mediante observación participante, a planificación, estrutura e execución dunha clase de español LLE/L2.
D2	Comp02: Resolver problemas ligados á ensino-aprendizaxe de segundas linguas en contextos máis amplos e multidisciplinares.
D3	Comp03: Formular xuízos e propoñer solucións a problemas do ensino de segundas linguas baseándose en teorías e métodos que sexan respectuosos coa diversidade lingüística e sociocultural dos aprendentes.

- D4 Comp04: Saber transmitir a un público especializado e non especializado os resultados da investigación no ámbito da ensino-aprendizaxe de linguas.

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
B1 Con01: Identificar e diferenciar as orientacións metodolóxicas empregadas na ensino-aprendizaxe de segundas linguas e os factores que interveñen nestes procesos.	B1
B2 Con02: Coñecer e comprender os conceptos fundamentais das teorías pragmáticas e adaptalos á docencia en segundas linguas.	B2
B3 Con03: Identificar e distinguir os modelos sociolingüísticos e aplicalos ao ensino de segundas linguas.	B3
B4 Con04: Analizar e seleccionar procedementos de planificación, xestión e avaliación adecuados a cada proceso de ensino-aprendizaxe de español LLE/L2.	B4
B5 Con05: Identificar e describir os principais problemas que presenta a gramática na ensino-aprendizaxe de español LLE/L2.	B5
B6 Con06: Identificar e describir os principais problemas que presenta o léxico na ensino-aprendizaxe de español LLE/L2.	B6
B7 Con07: Distinguir os diferentes métodos manexados nos procesos de creación de materiais para o ensino de español LLE/L2: análise, selección, avaliación e adaptación.	B7
B8 Con08: Identificar os principais fenómenos de variación do español e examinar o seu tratamento no ensino de español LLE/L2.	B8
B9 Con9: Coñecer e comprender as metodoloxías e recursos para desenvolver a competencia dos aprendentes nas catro actividades comunicativas da lingua: comprensión, expresión, interacción e mediación.	B9
B10 Con10: Aplicar a metodoloxía de traballo baseada en datos de corpus e operar con distintos tipos de corpus empregados na ensino-aprendizaxe de segundas linguas.	B10
B11 Con11: Coñecer os fundamentos teórico-prácticos do ensino do español con fins específicos.	B11
B12 Con12: Distinguir os enfoques lingüísticos e os modelos pedagóxicos no ensino do español en función de diferentes contextos determinados por factores socioculturais dos aprendentes.	B12
B13 Con13: Seleccionar e utilizar materiais e recursos relacionados co ensino de español LLE/L2.	B13
B14 Con14: Seleccionar os procedementos adecuados para adaptar a docencia de español LLE/L2 a falantes de linguas signadas.	B14
C4 H/D04: Utilizar distintas técnicas, recursos e criterios didácticos para organizar e xestionar os procesos de ensino-aprendizaxe de segundas linguas.	C4
C13 H/D13: Analizar, adaptar e elaborar materiais para o ensino de español LLE/L2.	C13
C14 H/D14: Diseñar actividades, tarefas e unidades didácticas que desenvolvan as diferentes actividades comunicativas da lingua.	C14
C15 H/D15: Expresarse correctamente, tanto de forma oral como escrita.	C15
C17 H/D17: Identificar e avaliar criticamente, mediante observación participante, a planificación, estrutura e execución dunha clase de español LLE/L2.	C17
Comp02 - Resolver problemas ligados a la enseñanza-aprendizaje de segundas linguas en contextos máis amplios y multidisciplinares.	D2
Comp03 - Formular juicios y proponer soluciones a problemas de la enseñanza de segundas linguas basándose en teorías y métodos que sean respetuosos con la diversidad lingüística y sociocultural de los aprendentes.	D3
Comp04 - Saber transmitir a un público especializado y no especializado los resultados de la investigación en el ámbito de la enseñanza-aprendizaje de linguas.	D4
Comp05 - Desarrollar nuevos métodos de trabajo adaptados al ámbito de la enseñanza de español LE/L2.	
Comp06 - Poseer autonomía para trabajar en equipo y participar en proyectos de investigación y colaboraciones científicas o tecnológicas en el ámbito del español LE/L2.	

Contidos

Tema
Centrado na posta en práctica de coñecimentos, habilidades, destrezas e competencias para o exercicio de actividades profesionais no ámbito do ensino do español LE/L2.
A metodologia combina o acompañamento académico e profesional, a planificación da intervención, a reflexión e a autoavaliación.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Prácticum, Practicas externas e clínicas	130	0	130
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	20	0	20

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Prácticum, Practicas externas e clínicas	As prácticas externas consistirán na actualización das competencias adquiridas no mestrado nun entorno profesional real. Teñen como obxectivo principal achegar o alumnado ao ambiente laboral nos distintos ámbitos profesionais sobre os que podería orientar a súa actividade futura. Anualmente publicárase a oferta de prazas de prácticas. As prazas serán adxudicadas segundo criterios académicos.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Prácticum, Practicas externas e clínicas	Na empresa ou institución.
Probas	Descrición
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Por parte da empresa ou institución.

Avaliación			
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Prácticum, Practicas externas e clínicas	A avaliación terá en conta a actividade realizada polo estudante na empresa ou institución na que estea a realizar as prácticas. A persoa que tutoriza na empresa ou institución remitirá un informe da súa actividade e unha puntuación de 0 a 5.	50	
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	O/a estudante deberá realizar unha memoria da súa actividade, que será avaliada ata un máximo de 5 puntos.	50	

Outros comentarios sobre a Avaliación

A avaliación das prácticas externas en el Máster Universitario en Enseñanza de Español como Lengua Extranjera o Segunda Lengua se basa en los siguientes criterios generales:

Se promueve unha avaliación continua e ponderada, centrada eno seguiminto do proceso formativo do estudante.

Un dos instrumentos chave de avaliación é o informe de prácticas, que permite valorar a aplicación de coñecimentos, habilidades e competencias en contextos reais.

A evaluación inclue también reflexión e autoavaliación por parte do estudante, en coordinación con a tutorización académica e profesional.

Todas as actividades avaliáveis deben ser entregadas a través das plataformas institucionais habilitadas para a docencia virtual.

A revisión da cualificación no caso de ser necesaria, será realizada pola comisión académica do mestrado, que poderá delegar nunha comisión específica establecida a estes efectos.

Bibliografía. Fontes de información
Bibliografía Básica
Bibliografía Complementaria
Zabalza, M.A., Diario de clase. Un instrumento de investigación y desarrollo profesional. , Narcea., 2004
Imbernón, F., La formación y el desarrollo profesional del profesorado. , Graó., 2017
Richards, J. C. & Farrell, T. S. C., Professional Development for Language Teachers: Strategies for Teacher Learning. , Cambridge University Press., 2005
Casanova, M. A., La observación en el aula. , Narcea., 2007
Council of Europe, Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment □ Companion Volume. , 2018
Kelly, M., Grenfell, M., Allan, R., Kriza, C., & McEvoy, W., European Profile for Language Teacher Education. European Commission. , 2004

Recomendacións

Outros comentarios

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Traballo fin de máster				
Materia	Traballo fin de máster			
Código	10407-53248			
Titulación	Máster Universitario en Ensino do Español como Lingua Estranxeira ou Segunda Lingua			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	9	OB	1	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Lingua española			
Coordinador/a	Fernández Soneira, Ana María			
Profesorado	Fernández Soneira, Ana María			
Correo-e	anafe@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Este traballo é de carácter obrigatorio. O obxectivo é aplicar a un tema de investigación os coñecemento adquiridos nas diferentes materias. así como demostrar a madurez científica alcanzada e a capacidade investigadora. O traballo fin de mestrado será realizado de forma individual polo/a estudante baixo a supervisión dun/na titor/a.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
---------------------------------	---------------------------------------

Contidos

Tema	
O Traballo fin de mestrado versará sobre algún aspecto relacionado coas materias obrigatorias ou optativas que curse o estudantado. O principal obxectivo é elaborar un traballo de iniciación á investigación no eido da ensinanza do español como lingua estranxeira ou segunda lingua.	- Enfoques metodolóxicos en el aprendizaje y la enseñanza de segundas lenguas - La pragmática y la sociolingüística en la enseñanza de segundas lenguas - Planificación, gestión y evaluación del proceso de enseñanza y aprendizaje de segundas lenguas - La gramática y su enseñanza en español LE/L2 - El léxico y su enseñanza en español LE/L2 - Desarrollo de materiales para la enseñanza de español LE/L2 - Las variedades del español y su enseñanza en español LE/L2 - Las actividades comunicativas de la lengua: comprensión, expresión, interacción y mediación - El aprendizaje de español LE/L2 basado en datos de corpus - Enseñanza del español con fines específicos - Contextos de enseñanza de español LE/L2 - Enseñanza de lengua española a signantes

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Presentación	0	1	1
Traballo tutelado	0	224	224

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Presentación	Exposición do traballo

Traballo tutelado	O/A alumno/a definirá un tema concreto dentro dalgúnha das liñas de investigación do mestrado. O traballo fin de mestrado será realizado de forma individual polo/a estudante baixo a supervisión do director/a ou directores/as do traballo.
-------------------	---

Atención personalizada

Metodoloxías Descrición

Traballo tutelado	O/a estudante terá, cando menos, un director ou directora que guiará a realización do seu traballo
-------------------	--

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Presentación	O estudante fará unha presentación oral do seu traballo	20	
Traballo tutelado	Aínda que a estrutura do TFM responde a diversos factores, aconséllase que inclúa os seguintes apartados: 1. Capa que incluirá, obrigatoriamente, o emblema e o nome das tres Universidades, o nome da Facultade na que está matriculado o/a alumno/a, o nome do mestrado, o título do traballo, o nome do autor ou autora e o ano de presentación. 2. Índice do traballo con paxinación 3. Resumo do traballo 4. Introducción 5. Corpo do traballo 6. Conclusións 7. Referencias bibliográficas	80	

Outros comentarios sobre a Avaliación

IMPORTANTE: Calquera plaxio identificado será motivo de descualificación do TFM. Entenderase por plaxio: calquera cita literal (curta ou longa) presentada como propia (sen comiñas, etc.) e sen referencia da autoría, calquera apropiación das ideas ou metodoloxía dun autor ou autora que non se mencione nas referencias (sexa quen sexa: autor/a individual ou colectivo, dunha publicación impresa ou dun documento electrónico ou de uso restrinxido, páxina web, ou traballo que se está a levar a cabo por parte dun compañeiro ou compañeira, etc).

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Castello, Montserrat y Castells, Nuria (eds.), **Escribir en la universidad de española. Entre la realidad y el deseo.**, Octaedro, 2022

Cervera Rodríguez, Ángel, **Cómo elaborar trabajos académicos y científicos (TFG, TFM, tesis y artículos)**, Alianza Editorial, 2019

Cunha Fanego, Iria da, **El trabajo de fin de grado y de máster: redacción, defensa y publicación**, Universitat Oberta de Catalunya, 2016

León, Orfelio G., **Cómo redactar textos científicos y seguir las normas APA 7.ª para los trabajos de fin de Grado (TFG), trabajos de fin de Máster (TFM), tesis doctorales y artículos de investigación**, Garceta Grupo Editorial, 2020

Montolío, Estrella, **Manual de escritura: académica y profesional**, Ariel, 2024

Muñoz-Alonso, Gemma, **Cómo elaborar y defender un trabajo académico en humanidades : del trabajo del fin de grado al trabajo de fin de máster**, Bubok Publishing SL, 2012

Novelle López, Laura, **Elaboración de TFG, TFM e teses: claves para o éxito**, Servizo de publicacións da Universidade de Vigo, 2021

Pérez Juste, Ramon, Galán González, Arturo, & Quintanal Díaz, José, **Métodos y diseños de investigación en educación.**, UNED, 2012

Regueiro Rodríguez, María Luisa; Sáez Rivera, Daniel Moisés, **El español académico. Guía práctica para la elaboración de textos académicos**, 4, Arco Libros, 2020

Rodríguez, Nacarid, **Diseños Experimentales en Educación**, vol. XXXII, núm. 91, Revista de Pedagogía, 2'11

Rodríguez Gómez, David y Valldeoriola Roquet, Jordi, **Metodología de la investigación**, Universitat Oberta de Catalunya, 2009

Romero Oliva, Manuel F., **Escribir en la universidad. Elaboración y defensa de trabajos académicos -TFG/TFM-**, Peter Lang, 2020

Santos, Isabel; Hernando, Alicia, **Cómo hacer un buen TFM en enseñanza del español como lengua extranjera**, Arco Libros, 2018

Santos Gargallo, I. y Pastor Cesteros, S. (dirs.), **Metodología de la investigación en la enseñanza-aprendizaje del español como segunda lengua (L2) / lengua extranjera (LE)**, Arco Libros, 2022

Sanz Álava, Inmaculada, **El español profesional y académico en el aula universitaria : el discurso oral y escrito**, Tirant lo Blanch, 2007

Recomendacións
